

MONITOROVÁNÍ CERKOSPORIÓZY 2024, 10. zpráva ke 27.08.2024

Další zpráva v rámci projektu Monitorování cercosporiózy v rajónu cukrovarů TEREOS TTD. Stále se snažíme skloubit několik různých signálů pro prognózu nebezpečí infekce:

Pozorování citlivých odrůd v porostech	18 lokalit, každé pondělí
Pozorování na citlivé krmné řepě	6 lokalit, každé pondělí, první polovina července
Teplota a vlhkost v porostech	6 lokalit, denní hlášení
Sledování letu spór cercosporií a stěrů z listů	6 lokalit, průběžně, analýza 2 x týdně

Tlak cercosporiózy se letos stále stupňuje. Střídání dešťů a vysokých teplot – dnes už od začátku srpna evidujeme 3. vlnu extrémně příznivých podmínek pro cercosporiózu – je hlavní charakteristikou letošního srpna. Ve srovnání s ročníkem 2023 je ke stejnému datu napadení porostů dvoj- až trojnásobné. Vliv počasí posiluje dědictví ročníku 2020, řepa se vrací často na pole z tohoto ročníku, kdy se do půdy dostalo velké množství spór houby. Dalším faktorem je letošní časné setí a aktuálně tedy starší, k nákaze náchylnější listy. Cukrovarští agronomové odhadují, že 10 – 15 % porostů je na hranici retrovegetace, s prakticky zničeným chrástem, rostliny intenzivně vytvářejí nové listy za cenu zastavení růstu bulev a ukládání cukru. Na těchto porostech už je efekt fungicidů s velkým otazníkem. Nové listy infekci ustojí, k obnovení růstu řepy a cukernatosti však začnou přispívat nejdříve za 3 – 4 týdny. Sestavují se harmonogramy sklizně a dodávek a tak, pokud je to možné, bylo by pro tyto porosty asi nejlepší řešení vyjednat co nejčasnější sklizeň. Pokud to neprojde, je další možnost naopak zkusit tady vegetační dobu maximálně prodloužit a sklízet co nejpozději. Naopak, na „zelených“ porostech (snad je to pořád ještě většina ploch) je potřeba pokračovat v intenzivní fungicidní ochraně. Odstup od předešlé aplikace určitě snížit na dva týdny, už nepoužívat strobiluriny a k azolům důsledně přidávat měď, případně měď a síru. Určitě budeme letos pro tyto stále velmi nadějně porosty potřebovat i 4. aplikaci začátkem září. Nečekanou komplikací je nedostatek fungicidů na trhu, zejména právě těch anorganických, pro závěrečné aplikace. Dostupným řešením pořád zůstává modrá skalice (cca 2 kg/ha).

Pod letošním tlakem cercosporiózy se opět ukazuje veliký vliv odrůd a jejich odolnosti či citlivosti k chorobě. Máme s velkou převahou smart odrůdy, kde je podíl těch výrazně odolných (CR+) bohužel pořád minimální. Tak, jak se podíl i tady začne zvyšovat, bude se snad i trochu zjednodušovat ochrana proti cercosporióze. Na připojeném snímku je vidět, jak moc se liší Sanya Smart od Smart CR+.

Ještě obecnou poznámku: Úspěšné šlechtění v posledních 30 letech, kdy se rychle zvyšoval potenciální výnos nových odrůd, bylo mj. založeno na prodloužení životnosti listů, namísto do nových listů jdou u dnešních odrůd asimiláty do zásobního orgánu, do bulev. Kdysi vytvářela řepa během vegetace postupně 50 – 60 listů, dnes normálně kolem 30. To znamená, že listy na rostlině jsou dnes v průměru mnohem starší, než dřív a tudíž i náchylnější k infekci. Letos při dlouhé vegetační době je to hodně vidět a přispívá to k zesilování infekce na konci vegetace, které právě zažíváme.

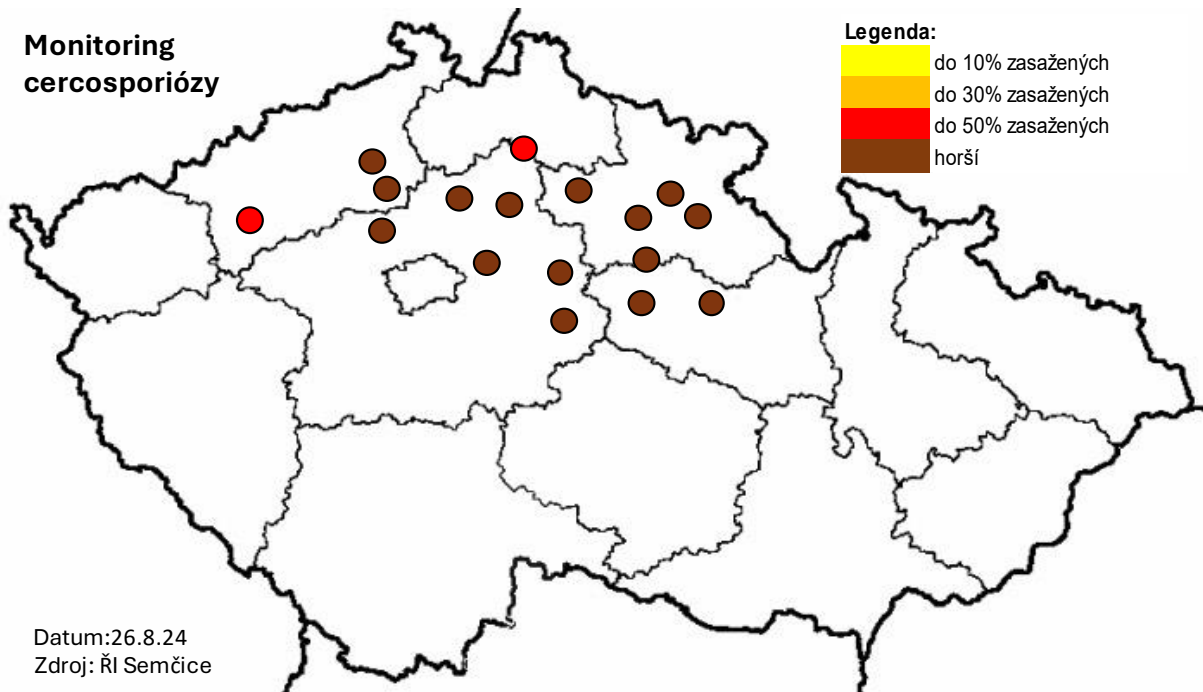
Podmínky pro šíření infekce podle teploty a vlhkosti v porostech (DIK). Ukazujeme přehled za celý srpen s opakovanými vlnami příznivých podmínek pro šíření infekce:

	vysoké nebezpečí cercosporiózy		velmi mírné riziko
	vhodné podmínky pro rozvoj cerco		nevhodné podmínky

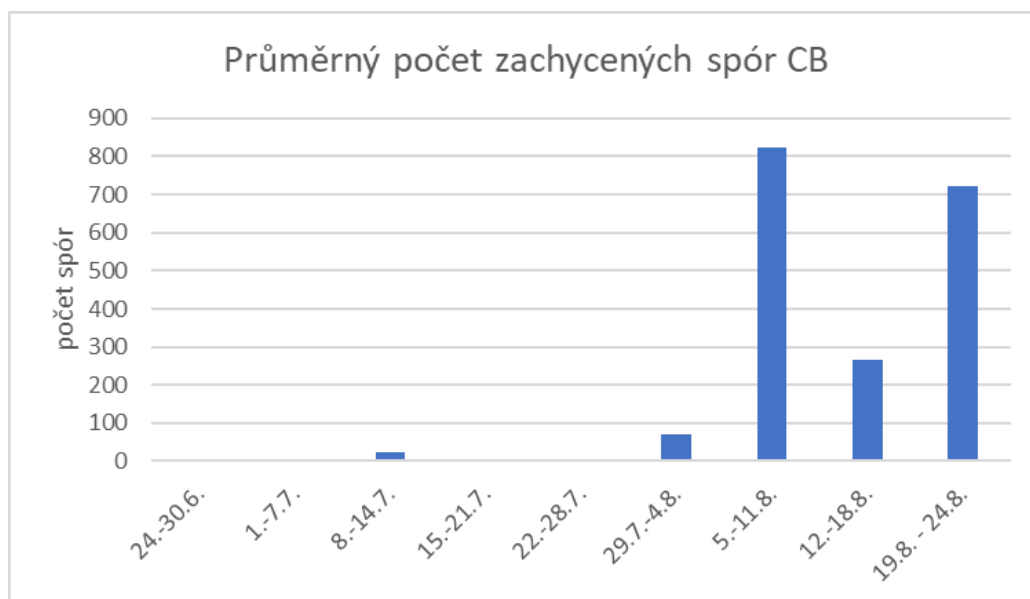
	Černuc (Velvary)	Bezno (Ml.Boleslav)	Kbelnice (Jičín)	Vyšehořovice (Čelákovice)	Sloveč (Městec Kr.)	Bylany (Chrudim)
2.8.						
3.8.						
4.8.						
5.8.						
6.8.						
7.8.						
8.8.						
9.8.						
10.8.						
11.8.						
12.8.						
13.8.						
14.8.						
15.8.						
16.8.						
17.8.						
18.8.						
19.8.						
20.8.						
21.8.						
22.8.						
23.8.						
24.8.						
25.8.						
26.8.						Data chybí

Mapa výskytu k 26.08.2024

Oproti minulému hodnocení opět došlo na řadě míst k zhoršení stavu. Postupně se zhoršuje napadení jednotlivých rostlin. Rozjetá infekce už se nedá příliš zpomalit.

V lapačích umístěných na 6 lokalitách sledujeme množství spór v průběhu týdne. Pásku analyzujeme vždy z první a druhé poloviny týdne. Množství spór uvedených v grafu je pak průměrné množství spór zachycených na 6 lokalitách během zhruba 3 dní. Již 3 týdny se spóry ve větší či menší míře vyskytují a riziko šíření je nadále vysoké.

DOPORUČENÍ:

Velmi silný infekční tlak trvá a stupňuje se. Téměř od začátku srpna panují ideální podmínky pro rozvoj cercosporiózy. Druhé aplikace fungicidů byly provedeny zpravidla na začátku srpna, doufáme, že většinou, v souladu s SMS z cukrovaru už bylo provedeno i třetí ošetření. Pokud ne, naléhavě ho doporučujeme a doporučujeme, aby opět v odstupu asi 2 týdnů byla provedena další aplikace. Výběr přípravků by se měl řídit znovu podle toho co již bylo naaplikováno – tedy volit jinou účinnou látku. Připomínáme problémy s rezidui fungicidů – při aplikaci počítejte s předepsaným odstupem od plánované sklizně. Přidávejte měďnaté přípravky. Jako jediné mohou zajistit stop efekt u rozběhlé infekce.

Klára Pavlů, Jaromír Chochola, Řepařský institut, Semčice

Vlevo Beppina Smart CR+, vpravo Sanya Smart. I u smart odrůd bude vlastnost CR+ velmi významná, 1x ošetřeno fungicidem, lokalita Černuc 26.8.2024

Neošetřený porost v Černuci, který začíná retrovegetovat